

Datum
2025-04-23

Till
Försvarsdepartementet
fo.remissvar@regeringskansliet.se
fo.rs.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar om betänkandet SOU 2024:84 Skärpt kontroll av utländska fastighetsförvärv

Er beteckning: Fö2024/02010

Sammanfattning

Lantmäterimyndigheten i Sandvikens kommun ställer sig positiv till säkerhetshöjande åtgärder vid vissa överlåtelse och upplåtelse av fast egendom i syfte att stärka skyddet för totalförsvaret. Myndigheten efterfrågar dock ett tydliggörande kring den praktiska tillämpningen av den föreslagna lagen och dess tillhörande ändringars innebörd för förrättningsverksamheten. Lantmäterimyndigheten lämnar nedanstående synpunkter på utredningens förslag utifrån betydelsen för förrättningsverksamheten.

Förslagets inverkan vid fastighetsbildning

Lantmäterimyndigheten uppfattar förslaget som att det ligger helt på sökanden att inkomma med en korrekt uppgift om förvärvarens medborgarskap eller säte, vilket då innebär att lantmäterimyndigheten inte gör någon utredning för att kontrollera den inkomna uppgiftens riktighet. Varken vid förrättnings inledande eller innan beslut. Likväl i de fall där förvärvaren är juridisk person med säte i en stat inom EES, och en aktör som omfattas av kravet på förvärvstillstånd enligt den nya förvärvslagen direkt eller indirekt har minst 25 procent av röstetalet eller utövar motsvarande faktiska inflytande i den juridiska personen. Det är otydligt huruvida fastighetsbildningslagens (FBL) bestämmelser om utredning av fastighetsbildningens förutsättningar ska tillämpas, se FBL 4:25. En felaktig hantering från lantmäterimyndighetens sida innebär att en tillståndspliktig förvärvare kan komma att förvärva mark trots avsaknad av giltigt förvärvstillstånd och enligt det föreslagna undantaget (avsnitt 6.6.3) blir förvärvet inte ogiltigt. För att säkerställa en korrekt tillämpning bör det tydliggöras om lantmäterimyndigheten ska utreda sökandens lämnade uppgifter avseende medborgarskap och säte.

Om det vid förtydligande av lantmäterimyndighetens utredningsskyldighet av sökandens lämnade uppgifter visar sig att uppgifter avseende medborgarskap och säte ska kontrolleras av lantmäterimyndigheten kommer detta leda till längre handläggning. Handläggningen kan även komma att ta längre tid särskilt i de fall yttranden behöver inhämtas från tillsynsmyndigheten eller åtgärder i form av förelägganden och beslut om vilandeförklaring behöver vidtas. Detta medför i sin tur en viss ökad kostnad för de ärenden det berör, där kostnaderna initialt förläggs på sakägarna.

Det är av vikt att inkomna ansökningar med tillståndspliktiga förvärv identifieras direkt när ansökan inkommit till lantmäterimyndigheten. Tillståndspliktiga förvärv som saknar förvärvstillstånd och inte upptäcks i tidigt skede kan leda till att förvärvaren disponerar över marken trots avsaknad av förvärvstillstånd i väntan på handläggning. Tiden för förvärvaren att disponera marken olovligt kan bli relativt lång beroende på kötid. Detta kan undvikas med tydliga rutiner för hantering av inkomna ansökningar med tillståndspliktiga förvärv och är något som behöver arbetas fram.

Martin Andrée

Chef kommunala lantmäterimyndigheten